

JULIE HUBEŇÁKOVÁ:

ČLOVĚK A KRAJINA

V KULTUROLOGICKÉ PERSPEKTIVĚ

DIPLOMOVÁ PRÁCE

POSUDEK VEDOUCÍHO PRÁCE

Téma krajiny je pro náš obor jedním z profilujících. Odpovídá tomu frekvence, s níž se objevuje jako téma diplomových prací. Nejde ale jen o četnost. Připomenu-li například práce Lenky Tvrdkové *Krajina jako domov*, Pavla Hájka *Česká krajina a baroko. Význam barokních úprav české krajiny na příkladu města Jičína a jeho okolí*, Evy Dryjové *Putování geniem loci (Kulturná krajina Čech)* či Jana Vávry *Estetické hodnocení jaderné elektrárny Temelín*, je zjevné, že se s tímto tématickým okruhem pojí práce mimořádné kvality (a to jsem nejmenoval práce rigorózní). Stále narůstá počet monografií, sborníků, časopiseckých publikací, konferencí, seminářů a kolokvií o krajině. Dynamické zvětšování bibliografie recentní literatury ovšem může vytvářet optický klam, nerozlišující mezi kvantitou a kvalitou: poznání se rozšiřuje tempem podstatně volnějším. Nebezpečí inflace zatím nehrozí, instrumentář přístupů ke krajině se ale zmnožuje pomalejším tempem, než roste stupeň jeho opotřebení častým užíváním.

Proč o tom všem mluvím? Abych zdůraznil, jak vysoko je laťka nastavena a jaké jsou limity zvoleného zaměření. Také proto, abych upozornil na hodnotu toho typu prací, jaký reprezentuje předložená studie Julie Hubeňákové. Práce jejích předchůdců bych samozřejmě nejmenoval, kdyby pro její text tvořily nedosažený hodnotový etalon. Činím tak proto, že k nim svou kvalitou patří a doplňuje jejich spektrum o polohu příkladně čisté analýzy konkrétního úseku krajiny na česko-rakouském pomezí. (Pro její volbu tématu krajiny pohraničí a vyústění tak připomínám ještě diplomovou práci Petra Mikšíčka *Revitalizace venkovského prostoru postiženého diskontinuitou*.)

Diplomantka svůj předmět nejprve uchopila v metodicky doslova příkladně formulovaných a řazených geomorfologických charakteristikách a historickém přehledu stejné kvality. Už v těchto kapitolách prokazuje, jak dobře je vybavena pro náročný úkol interdisciplinární syntézy. Měřítka mění v další kapitole, kde podrobněji rekonstruuje vývoj osmi vesnic na zvoleném území, likvidovaných po roce 1945, a na konkrétním materiálu plasticky přibližuje mechanismy zanikání. Kapitola *Člověk a krajina* ukazuje, jak důkladná a proporční je diplomantčina teoretická průprava. Díky tomu se v následující části neokázale, s elegancí a myšlenkovou čistotou vyrovnává se všemi relevantními teoretickými koncepty. Práce sympaticky ústí v mapování a hodnocení reanimačních snah a strategií. Ocenění zasluhuje také charakter použití empirických metod, nejen samotné provedení rozhovorů, ale také způsob jejich využití a integrace do kompozice práce.

Zmínit musím rovněž vysokou kvalitu obrazové složky. I jen prostá enumerace detailních pozitiv předložené práce by příliš zatížila rozsah posudku, zmíním tak alespoň, a to nejen puzen k tomu svou profesí, autorčinu citlivost v nakládání s výtvarným materiálem. Oceňuji především, jak kriticky četla knihu Hany Librové *Láska ke krajině?* a nepodlehla její zjednodušující interpretaci ikonografických pramenů.

Hledám-li, jak postihnout silný úhrnný dojem z předložené práce, napadá mě jako první přívlastek *čistý*, který se mi při psaní posudku neustále vracel. Preciznost zpracování je neokázalá, text se ve vyrovnaném rytmu a kultivované dikci dotýká svého předmětu s pokorou a zároveň s úspornou přesností, která svědčí o hloubce porozumění mnohotvárnému a křehkému tématu. Diplomovou práci Julie Hubeňákové *Člověk a krajina v kulturologické perspektivě* **plně doporučuji k obhajobě** jako zralé a po všech stránkách precizně zpracované dílo.

V Praze 22. září 2010

PhDr. Vladimír Czumalo, CSc.